

**SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY**
Restrukturyzacja i modernizacja
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich,
2004 - 2006

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

Biuletyn Informacyjny Rolnictwo i Obszary Wiejskie Warmii i Mazur

Nr 12/2008

Opracowała: dr inż. Joanna Karwowska

10-562 Olsztyn ul. Emilii Plater 1,
tel. (089) 5219250, fax (089) 5219259, e-mail: dow@warmia.mazury.pl
www.sporol.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

I.	SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.....	3
2.	Bezrobotni mieszkańcy wsi.....	8
II.	FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006	
1.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2008 rok – działania wdrażane przez ARiMR.....	8
b.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2008 rok – działania wdrażane przez Urząd Marszałkowski.....	9
2.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2008rok.....	9
III.	PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.12.2008r.....	10
2.	Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych.....	11
IV.	AKTUALNOŚCI	
1.	Ruszyły dopłaty.....	11
2.	WPR – zmiany.....	11
3.	Rybackie rekompensaty.....	12
4.	ONW – wypłaty.....	12
5.	Nierolnicze różnicowanie.....	13
6.	Cross- compliance.....	13
7.	Dopłaty ONW.....	13
8.	Dopłaty bezpośrednie za 2008 rok.....	14
9.	Wypłata ONW.....	14
10.	Rekompensaty rybackie – ciąg dalszy.....	14
11.	Inwestycje w gospodarstwach rolnych.....	15
12.	Plantacje orzecha.....	16
13.	Producenci rolni.....	20
14.	Dopłaty do siewu.....	21
15.	Premia dla młodych.....	22
16.	Dorsze – stop.....	22
V.	INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA	
1.	Konferencja rybacka.....	22
2.	Konferencja ekologiczna.....	23

I. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Liczba bezrobotnych w listopadzie br. wyniosła 82 028 osób i w porównaniu do października była większa o 2 589 osób, tj. o 3,3%. Jednakże niewątpliwym osiągnięciem jest utrzymanie spadku bezrobocia w odniesieniu do początku roku oraz analogicznego okresu roku ubiegłego. W porównaniu z listopadem 2007 roku, poziom bezrobocia był niższy o 15 125 osób, tj. o 15,6%. Od początku 2008 roku, bezrobocie rejestrowane w regionie spadło o 16 967 osób, tj. o 17,1%. Przeciętnie w kraju, w porównaniu z październikiem, odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 3,1%. Względny (procentowy) wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 15 województwach, przy czym najsilniejszy w województwie opolskim (o 6,1%) i lubuskim (o 5,3%). Bezrobocie zmalało jedynie w województwie małopolskim (o 1,7%). W stosunku do listopada ubiegłego roku, spadek bezrobocia w kraju wynosił średnio 18,9%, a więc był wyższy niż w naszym regionie o 3,3 pkt proc. Od początku bieżącego roku bezrobocie w kraju spadło o 20,2%, a więc również więcej niż w regionie warmińsko – mazurskim (o 3,1 pkt proc.). W listopadzie w porównaniu do października 2008r. liczba bezrobotnych wzrosła w 19 powiatach, przy czym największy wzrost miał miejsce w:

- powiecie oleckim – 8,0%,
- powiecie elbląskim – o 7,9%,
- powiecie giżyckim – o 7,8%,
- mieście Olsztynie – o 7,6%.

W powiatach nowomiejskim i gołdapskim, jako jedynych, odnotowano spadek liczby bezrobotnych, odpowiednio o 4,9% i 0,4%. Analiza roczna zmian poziomu bezrobocia (XI 2008 do XI 2007) wykazuje spadek liczby zarejestrowanych w granicach od 2,4% do 38,5% we wszystkich powiatach województwa z wyjątkiem powiatów oleckiego i działdowskiego, gdzie odnotowano wzrost liczby bezrobotnych.

W okresie listopad 2007 – listopad 2008 największy spadek bezrobocia odnotowano w:

- powiecie giżyckim – o 38,5%,
- powiecie nowomiejskim – o 31,2%,
- powiecie iławskim – o 25,6%,
- powiecie olsztyńskim – o 24,1%,
- mieście Elblągu – o 23,3%,
- powiecie ostródzkim – o 23,0%.

Wzrost bezrobocia w bieżącym okresie sprawozdawczym o 3,3% jest dość wysoki w porównaniu z sytuacją z lat poprzednich. Również wzrost poziomu bezrobocia już w październiku br. gdy przed rokiem bezrobocie z przyczyn sezonowych wzrosło dopiero w grudniu, stanowi niepokojący sygnał płynący z rynku pracy. Liczba osób pozostających bez pracy zwiększa się zazwyczaj w miesiącach kończących rok kalendarzowy. Listopad to okres, w którym kończą się prace sezonowe w budownictwie, leśnictwie, ogrodnictwie, turystyce, gastronomii, itp. Wśród rejestrujących się w urzędach pracy były także osoby zwalniane na podstawie wcześniejszych, zgłaszanych przez pracodawców, zwolnień grupowych oraz pracownicy, z którymi pracodawcy nie zdecydowali się przedłużyć umów zawartych na czas określony. Również negatywny wpływ na sytuację na warmińsko – mazurskim rynku pracy ma dekonjunktura na rynkach światowych. Spośród innych powodów wzrostu liczby bezrobotnych w ostatnim okresie w regionie warmińsko – mazurskim wymienić należy:

- ograniczenie odpływu z bezrobocia z powodu aktywizacji bezrobotnych (staże, szkolenia, przygotowanie zawodowe, roboty publiczne), ze względu na wydatkowanie limitu środków Funduszu Pracy przeznaczonych na 2008 r.
- wzrost kosztów produkcji, co powoduje spadek tempa sprzedaży, a w efekcie ogranicza zatrudnienie lub prowadzi do likwidacji etatów;
- niedopasowanie kwalifikacji zawodowych do wymogów rynku pracy – niski poziom posiadanego wykształcenia, nieodpowiednie kwalifikacje, brak pożądanego zawodu wyuczonego z punktu widzenia pracownika i pracodawcy;
- problemy osób bezrobotnych z odnalezieniem się na rynku pracy – brak doświadczenia, praca w szarej strefie, niechęć podejmowania pracy w zawodach o dużym tempie pracy, zmienności, niskich płacach;
- nieprzedłużanie przez pracodawców umów na czas określony;
- zwiększenie się liczby bezrobotnych zwalnianych z przyczyn zakładu pracy;
- zwolnienia grupowe;
- rejestracja osób starających się o świadczenia opieki społecznej – w okresie świątecznym możliwość korzystania z zasiłków okresowych;
- spadek liczby ofert pracy, powiązany ze spowolnieniem gospodarczym i ograniczeniem zapotrzebowania na pracowników. Również według opinii powiatowych urzędów pracy obserwuje się zwiększenie rejestracji osób powracających po pracy zza granicy, co związane jest z trudną sytuacją ekonomiczną w państwach członkowskich Unii Europejskiej, która skłania wiele osób do powrotu i poszukiwania pracy w Polsce.

Poziom bezrobocia a światowy kryzys finansowy

Wzrost bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim spowodowany jest także pierwszymi skutkami światowego kryzysu finansowego. Rynek pracy jest bardzo czułym systemem, wysoce podatnym na zmiany zachodzące w gospodarce, spowodowane obecną sytuacją ekonomiczną. Kondycja gospodarki światowej oddziałuje na ekonomiczną sytuację Polski, w tym koniunkturę w województwie warmińsko – mazurskim. Taki stan rzeczy spowodowany jest faktem, iż gospodarka globalna to system powiązań produkcyjnych, technologicznych i instytucjonalnych między gospodarkami narodowymi różnych krajów, w wysokim stopniu wzajemnie uzależnionych od siebie. Dlatego też uwarunkowania ekonomiczne w innych krajach rzutują na sytuację w Polsce. Przykładem potwierdzającym powyższą teorię jest to, że według nieformalnych informacji płynących z rynku pracy wynika, iż zmniejsza się popyt ze strony kontrahentów zagranicznych na towary produkowane w Polsce, co może wpłynąć na sytuację zatrudnieniową regionu. Także pracodawcy z powodu światowej sytuacji kryzysowej, z przyczyn niezależnych od siebie, mają aktualnie problemy z utrzymaniem dotychczasowego stanu zatrudnienia. W celu przeciwdziałania zwolnieniom grupowym część z nich stosuje różne techniki profilaktyczne, np. urlopy bezpłatne, zmniejszenie wymiaru czasu pracy.

Zwolnienia grupowe

Obserwowana ostatnio dekonunktura skutkuje zwolnieniami pracowników również w województwie warmińsko-mazurskim. W listopadzie 2008r. zwolnienia grupowe zapowiedziały 3 firmy, na łączną liczbę 38 osób. Od początku 2008 roku zgłoszono w województwie warmińsko - mazurskim zamiar zwolnienia 1 127 osób, najwięcej z:

- firmy produkującej jachty w Olecku - 247 osób,
- duńskiej firmy z siedzibą w Elblągu produkującej systemy dla ciepłownictwa - 181 osób,
- firmy branży drzewnej w Dobrym Mieście - 190 osób,
- firmy branży drzewnej w Mrągowie - 72 osoby,
- zakładów odzieżowych w Elblągu - 72 osoby.

W 2007 roku zamiar zwolnienia zgłosiło 17 przedsiębiorstw na ogólną liczbę 900 osób, najwięcej z:

- firmy branży meblarskiej w Barczewie - 219 osób,
- firmy branży meblarskiej w Olsztynie - 155 osób,
- usługi transportowe w Iławie - 90 osób,
- firmy branży drzewnej w Starych Jabłonkach - 60 osób,
- firmy produkującej odzież ochronną w Olsztynie - 45 osób.

W chwili obecnej urzędy pracy otrzymały sygnałną informację dotyczącą zwolnień pracowników w 2009 r. w sektorze bankowości. Zwolnień na terenie całego kraju, zamierza dokonać jeden z większych banków w Polsce PKO BP. Mają one dotknąć wszystkie grupy zawodowe, tj. kierowników, specjalistów, techników i inny średni personel. Pracodawca na dzisiaj, nie jest w stanie określić skali prawdopodobnych zwolnień, stąd też brak jest informacji, co do liczby zwalnianych pracowników, terminów zwolnień oraz nazw regionów objętych zwolnieniami. Również z powiatu piskiego płyną informacje, że w najbliższej przyszłości najprawdopodobniej zwolnienia grupowe dotkną branżę przetwórstwa drzewnego. Skala zwolnień przewidziana jest na ponad 250 osób, jednakże w chwili obecnej nieznany jest ich termin. Problem zwolnień grupowych jest niepokojący, ponieważ zamknięcie lub redukcja produkcji u przedsiębiorców, wpływa dodatkowo na kondycje firm z nimi kooperujących. W związku z sytuacją kryzysową oraz sezonowością rynku pracy należy się liczyć z dalszym wzrostem liczby bezrobotnych w grudniu br. a także w pierwszych miesiącach 2009 roku. Pomimo systematycznego spadku stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim, która w okresie październik 2007 – październik 2008 zmniejszyła się o 3,4 pkt proc., a dynamika spadku w analizowanym czasie była o 0,9 pkt proc. wyższą niż w kraju, natężenie bezrobocia w regionie jest najwyższe w Polsce. Na koniec października 2008 roku stopa bezrobocia w województwie warmińsko– mazurskim wyniosła 15,4% i była ponad 1,5–krotnie większa niż w kraju, gdzie wartość tego wskaźnika wynosiła 8,8%. Oznacza to, że w województwie warmińsko –mazurskim na 100 osób aktywnych zawodowo przypada ponad 15 osób bezrobotnych.

Pozytywnym zjawiskiem, obserwowanym na warmińsko – mazurskim rynku pracy, jest zmniejszanie dystansu pomiędzy stopą bezrobocia w kraju i w województwie. W październiku 2007 roku, różnica pomiędzy wartością stopy bezrobocia dla kraju, a wartością stopy dla województwa wynosiła 7,5 pkt proc, natomiast we wrześniu 2008 roku różnica ta wynosiła 6,6 pkt proc. W regionie warmińsko – mazurskim występują powiaty, które charakteryzują się stopą bezrobocia znacznie wyższą niż średnia w województwie, ale występują też powiaty o stosunkowo niskiej wartości wskaźnika bezrobocia. Najniższa stopą bezrobocia w październiku charakteryzowały się:

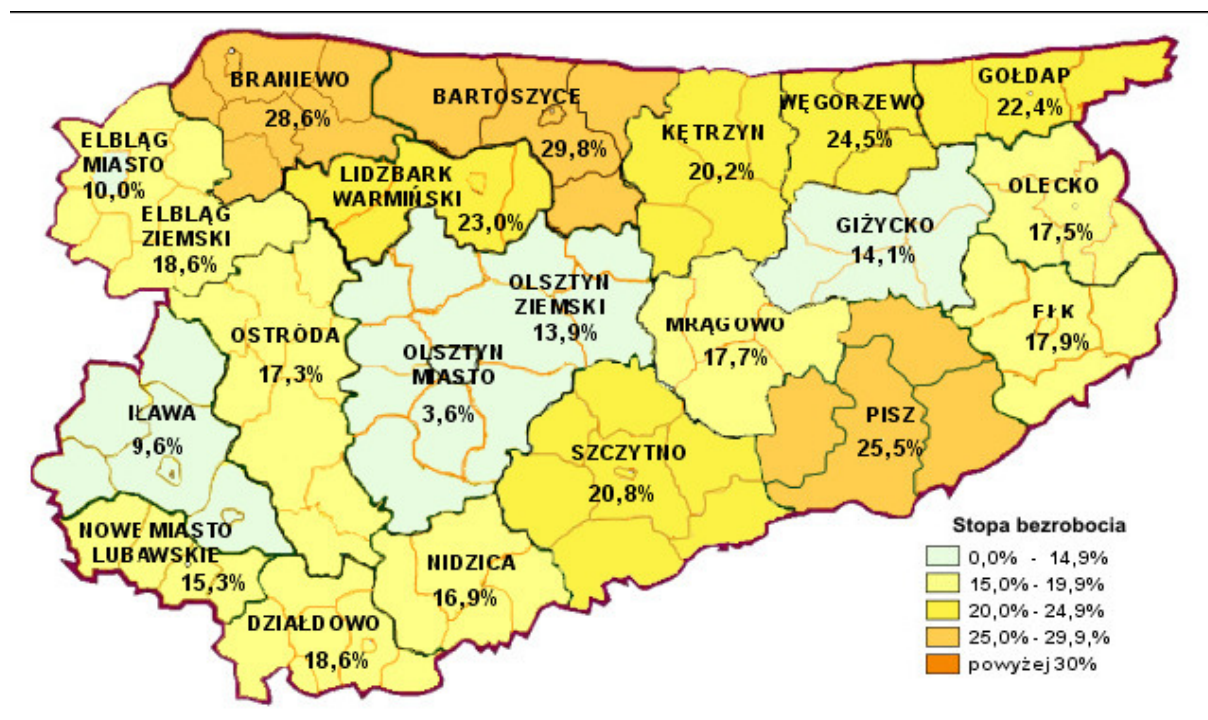
- miasto Olsztyn – 3,6%,
- powiat iławski – 9,6%,
- miasto Elbląg – 10,0%,
- powiat olsztyński – 13,9%,
- powiat giżycki – 14,1%.

Natomiast najwyższa stopa bezrobocia występowała w powiatach:

- bartoszyckim – 29,8%,
- braniewskim – 28,6%,
- piskim – 25,5%,
- węgorzewskim – 24,5%.

Należy także podkreślić, że w październiku 2008 roku w województwie warmińsko-mazurskim nie było powiatów, w których stopa bezrobocia byłaby większa niż 30%, natomiast przed rokiem, wartość ta została przekroczona w powiatach: braniewskim bartoszyckim i węgorzewskim.

Mapa 1. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w październiku 2008 r.

Podsumowanie

- W porównaniu z październikiem, liczba bezrobotnych na koniec listopada br., była wyższa o 3,3% (2 589 osób) i wynosiła 82 028. Od stanu ubiegłorocznego, spadek poziomu bezrobocia wynosi 15,6% (15 125 osób). Od początku 2008 roku, bezrobocie rejestrowane w regionie spadło o 16 967 osób, tj. o 17,7%.

- Wzrost bezrobocia w bieżącym okresie sprawozdawczym o 3,3% jest dość wysoki w porównaniu z sytuacją z lat poprzednich. Również wzrost poziomu bezrobocia już w październiku br. gdzie przed rokiem bezrobocie z powodów sezonowych wzrosło dopiero w grudniu, stanowi niepokojący sygnał płynący z rynku pracy. Spośród przyczyn wzrostu liczby bezrobotnych w ostatnim okresie w regionie warmińsko – mazurskim wymienić należy:

- ograniczenie odpływu z bezrobocia z powodu aktywizacji bezrobotnych, ze względu na wydatkowanie limitu środków Funduszu Pracy przeznaczonych na 2008 r;
- wzrost kosztów produkcji, a w efekcie ograniczanie zatrudnienia i likwidacja etatów,
- nie przedłużanie przez pracodawców umów na czas określony;
- zwiększenie się liczby bezrobotnych zwalnianych z przyczyn zakładu pracy;
- rejestracja osób starających się o świadczenia opieki społecznej ze względu na możliwość korzystania z zasiłków okresowych w okresie świątecznym;
- spadek liczby ofert pracy, powiązany ze spowolnieniem gospodarczym i ograniczeniem zapotrzebowania na pracowników;
- zwiększenie rejestracji osób powracających po pracy zza granicy, co związane jest z trudną sytuacją ekonomiczną w państwach członkowskich Unii Europejskiej, co skłania wiele osób do powrotu i poszukiwania pracy w Polsce.

- Wzrost bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim spowodowany jest także pierwszymi skutkami światowego kryzysu finansowego. Zmniejsza się popyt ze strony

kontrahentów zagranicznych na towary produkowane w Polsce, co wpływa na sytuację zatrudnieniową regionu. Pracodawcy, z przyczyn niezależnych od siebie, mają aktualnie problemy z utrzymaniem dotychczasowego stanu zatrudnienia. W celu przeciwdziałania zwolnieniom grupowym część z nich stosuje różne techniki profilaktyczne, np. urlopy bezpłatne, zmniejszenie czasu pracy.

- Obserwowana ostatnio dekoniunktura skutkuje także zwolnieniami pracowników w województwie warmińsko-mazurskim. W listopadzie 2008r. zwolnienia grupowe zapowiedziały 3 firmy, na łączną liczbę 38 osób. Od początku 2008 roku zgłoszono w województwie warmińsko – mazurskim zamiar zwolnienia 1 127 osób. Ponadto urzędy pracy otrzymały sygnałną informację dotyczącą zwolnień pracowników w 2009 r. w sektorze bankowości. Również z powiatu piskiego płyną informacje, że w najbliższej przyszłości najprawdopodobniej zwolnienia grupowe dotkną branżę przetwórstwa drzewnego. Skala zwolnień przewidziana jest na ponad 250 osób, jednakże w chwili obecnej nieznany jest ich termin. W związku z sytuacją kryzysową oraz sezonowością rynku pracy należy się liczyć z dalszym wzrostem liczby bezrobotnych w grudniu br. a także w pierwszych miesiącach 2009 roku.

- Stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 15,4%. W porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku, jest to spadek o 3,6 pkt. proc. (w kraju o 2,7 pkt. proc.). Wskaźnik stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim systematycznie zmniejsza się, a tempo spadku jest wyraźnie wyższe niż w kraju. Mimo, to regionalna stopa bezrobocia jest nadal najwyższa w Polsce.

- W stosunku do listopada 2007 roku spadł, w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział procentowy osób długotrwale bezrobotnych (o 10,3 pkt. proc.), mieszkańców wsi (o 1,4 pkt. proc.), kobiet (o 1,5 pkt. proc.), bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 1,8 pkt. proc.) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1pkt. proc.) Wzrósł natomiast udział następujących kategorii: bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 2,7 pkt. proc.), osób niepełnosprawnych (o 1,2 pkt. proc.), młodzieży do 25 roku życia (o 2,7 pkt. proc.).

- W listopadzie 2008 roku, urzędy pracy dysponowały 3 037 ofertami pracy – o 1 100 mniej niż w listopadzie przed rokiem. Większość z nich, bo 63,5% (1 929 ofert) dotyczyła zatrudnienia subsydiowanego; analogicznie do okresu z poprzedniego roku oferty pracy subsydiowanej stanowiły 65,8% (2 728 ofert) ogółu pozyskanych od pracodawców miejsc pracy. W ciągu jedenastu miesięcy br., pozyskano 50 035 oferty pracy – spadek do okresu sprzed roku o 6,2% (3 334 oferty). Zmniejszenie liczby zgłaszanych ofert pracy związane jest ze słabszą w stosunku do ubiegłorocznej koniunkturą gospodarczą, nasyceniem zatrudnienia w zakładach pracy, a także skróceniem, ze względu na pogodę, sezonu turystycznego. Ponadto przedsiębiorcy, z przyczyn ekonomicznych, raczej zwiększają wydajność swojej dotychczasowej kadry pracowniczej, niż zatrudniają nowych pracowników.

- W listopadzie br., w różnych formach aktywizacji subsydiowanych z Funduszu Pracy, uczestniczyły 2 083 osoby, a 3 098 osób podjęło prace niesubsydiowaną. W okresie styczeń – listopad br. zaktzywizowano z udziałem środków Funduszu Pracy 40 333 osoby, a 46 343 osoby podjęły prace niesubsydiowaną na wolnym rynku.

- Do końca listopada br. z Funduszu Pracy na działania aktywizujące bezrobotnych, pozyskano 195 425,0tys. zł., z czego wydatkowano 167 805,7 tys. zł., najwięcej na: stypendia za okres stażu – 46 746,9 tys. zł (27,9 kwoty wydatków na aktywne formy), wsparcie podjęcia działalności gospodarczej – 32 650,4 tys. zł (19,5%), refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – 20 687,2 tys. zł (12,3%). W stosunku do okresu sprzed roku wydatki na aktywizację bezrobotnych wzrosły o 23,9%, tj. o 32 362,2 tys. zł.

2. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Prawie połowa bezrobotnych zarejestrowanych w województwie (41 200 osób, tj. 50,2%) **zamieszkuje na wsi**. Przed rokiem, bezrobotni mieszkańcy wsi w liczbie 50 094 osoby stanowili 51,6% ogólnej liczby pozostających bez pracy. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszanie się procentowego udziału mieszkańców wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych (do ubiegłego roku o 1,4 pkt. proc).

II. FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006

1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”.

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2008 rok – ARiMR

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów	Liczba wystawionych zleceń płatności	Kwota wystawionych zleceń płatności
Inwestycje w gospodarstwach rolnych	1 755	256 361 220,16	833	130 028 176,41	976	122 297 183,11
Ułatwianie startu młodym rolnikom	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00	700	35 000 000,00
Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	100	198 333 381,75	73	165 141 570,89	69	107 390 599,45
Przywracanie potencjału produkcji leśnej	53	74 710 845,00	39	52 133 815,00	42	51 598 404,00
Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa	225	17 831 123,72	131	10 171 255,00	133	7 899 459,37
Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	114	13 043 521,43	67	5 875 121,00	63	4 236 816,50
Razem	3 209	608 380 092,06	1 843	398 349 938,30	1 983	328 422 462,43

b. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 31.12.2008r. - Urząd Marszałkowski

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba realizowanych umów i decyzji	Kwota podpisanych umów (decyzji)
2.2 Scalanie gruntów	0	0	0	0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	268	39 096 250,31	134	19 986 924,00
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	35	40 559 177,00 (wkład Unii)	32	30 549 819,00 (wkład Unii)
Razem	303	79 655 427,31	166	50 536 743,00

2. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2008r.

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów	Liczba zautoryzowanych płatności	Kwota zautoryzowanych płatności
1.1 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów – Złomowanie statków rybackich	33	33	6 645 017,84	33	6 645 017,84
1.2 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów- Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia	11	9	1 684 680,00	7	1 684 680,00
2.2 Odbudowa i modernizacja floty rybackiej	17	5	748 804,00	3	425 824,40
3.2 Chów i hodowla ryb	43	21	7 444 772,30	17	1 236 450,00
3.3 Rybacka infrastruktura portowa	2	2	5 884 565,00		
3.4 Przetwórstwo i rynek rybny	25	14	1 565 339,98	11	1 291 927,15
3.5 Rybołówstwo śródlądowe	12	11	321 635,00	11	318 364,00
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	22	8	1 898 939,40	3	926 970,85

4.2 Działania społeczno-ekonomiczne	70	68	2 788 109,68	65	2 500 897,81
4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	16	12	7 370 995,00	9	5 074 655,00
4.4 Działania organizacji obrotu rynkowego	5	3	371 171,00	1	199 054,00
4.6 Działania innowacyjne	10	7	12 285 226,00	6	7 789 592,00
Razem	266	193	49 009 255,60	171	28 093 433,80

III. PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

2. Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.12.2008r.

PROW 2007-2013	Ilość złożonych wniosków	Wnioskowana kwota
Pomoc finansowa z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) – Kampania 2007	31 605 **	97 293 126*
Pomoc finansowa z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) – Kampania 2008	31 560	55 098 005,33
Renty Strukturalne – Kampania 2007	318**	338 232,89
Renty Strukturalne – Kampania 2008	349**	369 813,68
Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat I – Kampania 2007	203**	9 761 493,40
Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat I – Kampania 2008	134	5 240 214,56
Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat II – Kampania 2008	31	317 376,32
Program rolnośrodowiskowy – kampania 2008	1 201	20 268 684,34
Grupy producentów rolnych	10	1 025 323,26***
Modernizacja gospodarstw rolnych	820	133 820 883,00
Ułatwianie startu młodym rolnikom	252	12 600 000,00
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	27	63 145 228,35
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	165	14 424 049,00

* kwota naliczonych płatności pomocy finansowej z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
 ** liczba wszystkich złożonych wniosków aktualnie rozpatrywanych w biurach powiatowych (bez wycofanych, anulowanych itp.)
 ** grupy złożyły wniosek o przyznanie pomocy

3. Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na dzień 30.12.2008r.

	Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2007	43 820
Ilość decyzji o przyznaniu płatności lub o odmowie przyznania płatności , które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2007	43 802
Liczba rozpatrywanych wniosków w kampanii 2008	43 106

V. AKTUALNOŚCI

1. Ruszyły dopłaty

Ponad miliard złotych trafi na konta rolników jeszcze w tym tygodniu. Od dnia 1 grudnia 2008 roku, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczęła wypłatę dopłat bezpośrednich. Urzędnicy zapewniają, że w tym roku rolnicy nie będą mieli powodów do narzekań.

Z tygodnia na tydzień jest coraz trudniej. Za środki do produkcji trzeba płacić coraz więcej a dochody spadają. Rolnicy najbardziej narzekają na wysokie ceny nawozów. Na ich zakup mają zamiar przeznaczyć całe dopłaty bezpośrednie.

W pierwszej kolejności dopłaty bezpośrednie trafią do rolników z 89 powiatów dotkniętych klęską suszy. Jeszcze w grudniu pieniądze powinno dostać 850 tysięcy rolników. W sumie trafi do nich prawie 4 miliardy złotych. Najdłużej na dopłaty bezpośrednie będą czekać rolnicy, u których wykryto jakieś nieprawidłowości. Jednak spraw do wyjaśnienia z roku na rok jest coraz mniej.

2. WPR - zmiany

Ostatnie lata dla unijnego rolnictwa były czasem dość niespokojnym. Przede wszystkim z powodu różnicy interesów między starą „15” a krajami, które dołączyły do UE po 2004 roku.

Pierwsze bardzo chciały zakonserwowania swoich dawnych przywilejów. Drugie dążyły do przywrócenia WPR jej solidarnościowego charakteru, czyli jak najszybszego zrównania swoich praw z prawami „15”. Poza tym, WPR przestała odpowiadać na wezwania, które przed nią stają - tak na rynku unijnym jak i globalnym. Dlatego przed rokiem, Komisja Europejska, postanowiła zrobić przegląd WPR. Główne punkty ogłoszonego kompromisu, które na pewno będą miały wpływ na sytuację naszego rolnictwa to:

1. do 2013 roku będzie obowiązywał uproszczony, czyli powierzchniowy system płatności, a więc nie zależny od wielkości produkcji.

2. tzw. modulacja, czyli obcinanie górnych płatności dla dużych gospodarstw będzie niższe niż przewidywano – max 10 %, ale polscy rolnicy nie będą podlegać tym rozporządzeniom

3. dopłaty specjalne do produkcji owoców miękkich (truskawki i maliny) zostaną utrzymane dłużej niż to wcześniej przewidywano.

4. zwiększono wsparcie dla młodych rolników.

5. WPR zachowa działania interwencyjne na rynku mleka – co oznacza, że mogą być wprowadzone dopłaty do przechowywania i eksportu produktów mleczarskich

6. potrzymano plany uwolnienia kwot mlecznych w 2015 roku, a w najbliższych latach stopniowe zwiększanie limitów.

7. zapowiedziano likwidację dopłat energetycznych - zaoszczędzone pieniądze (dla Polski 30 mln euro rocznie) zostaną przeznaczone na wyrównywanie dysproporcji między państwami starej i nowej UE; ministerstwo rolnictwa proponuje je przeznaczyć na restrukturyzację mleczarstwa i dofinansowanie systemu ubezpieczeń w rolnictwie.

8. w zamian za likwidację dopłat do tytoniu dla regionów, w których go się uprawia przewidziane będą specjalne fundusze, które ułatwią zmiany strukturalne w rolnictwie.

9. Rada Ministrów Rolnictwa UE zapowiada również, że nakłady na rolnictwo nie zmniejszą się. Ale pieniądze unijne mają być w przyszłości raczej rekompensatą za służebną rolę rolnictwa wobec środowiska a nie wsparciem działalności produkcyjnej. W tym właśnie kierunku ma iść WPR po 2013 roku. Wcześniejsze przygotowanie się do tych zmian pozwoli naszym rolnikom lepiej wykorzystać unijne środki.

3. Rybackie rekompensaty

Coraz mniej rybaków przychodzi podpisać umowy o przyznaniu rekompensat za zawieszenie działalności połowowej, bo większość z nich zdążyła już to zrobić. Jeszcze w zeszłym tygodniu dziennie do punktów w których zawierane są umowy przychodziło nawet 100 armatorów. Teraz jest ich zdecydowanie mniej. W sumie ARiMR podpisała do poniedziałku, 1 grudnia br., z rybakami 577 umów o łącznej wysokości 45,2 mln zł, za tymczasowe zawieszenie połowów.

Umowy podpisywane są w siedzibach Oddziałów Regionalnych Pomorskim, Zachodniopomorskim i Warmińsko-Mazurskim, w biurach powiatowych w powiatach leżących w nadmorskim pasie, jak również po raz pierwszy podpisywanie umów zorganizowane zostało w kilku dodatkowych punktach zlokalizowanych w miejscach położonych w pobliżu portów o największej ilości zarejestrowanych statków, usprawniając tym samym możliwość skorzystania z pomocy. Umowy podpisywane mogą być do końca bieżącego roku. Jednakże osoby, które chciałyby otrzymać środki jeszcze w tym roku powinny podpisać umowę do połowy grudnia.

Środki finansowe na rekompensaty w ramach „Pomocy publicznej z tytułu tymczasowego zaprzestania połowów” pozwalają zawrzeć umowy ze wszystkimi armatorami, którzy nie będą prowadzić połowów w okresie dowolnie wybranych 60 dni w okresie od 1 października do 31 grudnia 2008.

4. ONW – wypłaty

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przełała w ciągu dwóch tygodni listopada ponad 116,4 miliona złotych na konta bankowe około 70,5 tys. rolników, z tytułu dopłat ONW wspierających prowadzenie działalności rolniczej na terenach górskich i innych

obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Jest to kwota o ponad 1mln złotych większa niż ta, którą Agencja planowała wypłacić w tym okresie.

W najbliższych dniach ARiMR planuje zrealizować takie dopłaty na kwotę ponad 85 mln zł dla kolejnej grupy - 57 tys. rolników. Jeszcze w grudniu br. dopłaty ONW otrzyma większość rolników, którzy ubiegali się w tym roku o wsparcie finansowe działalności rolniczej na terenach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Po raz pierwszy w swojej historii ARiMR uruchomiła dopłaty ONW przed 1 grudnia. W poprzednich latach wypłaty te rozpoczynały się wraz z płatnościami bezpośrednimi i realizowane były przez kilka miesięcy.

5. Nierolnicze różnicowanie

O dotacje w ramach różnicowania działalności w kierunku nierolniczej ubiega się prawie 4 tysiące rolników. Najwięcej chętnych na rozpoczęcie dodatkowej działalności jest na Mazowszu i Lubelszczyźnie. Wnioski o przyznanie wsparcia składali oni kilka miesięcy temu. Dopiero teraz Agencja Restrukturyzacji rozpoczęła ich sprawdzanie. Zgodnie z prawem dofinansowanie przysługuje na zakup samochodów do przewozu towarów przez firmy zajmujące się przetwórstwem, handlem lub usługami budowlanymi. Przewidziane jest również dla działalności związanej z przewozem osób. Wsparcie na różnicowanie działalności w kierunku nierolniczej to zwrot połowy poniesionych kosztów na inwestycję. Maksymalnie może to być 100 tysięcy złotych dla jednego gospodarstwa.

6. Cross- compliance

Zatrudnienie dodatkowych pracowników, kupno nowych samochodów i sprzętu do pracy w terenie. Przygotowania do sprawdzania jak rolnicy przestrzegają zasad wzajemnej zgodności idą w Agencji Restrukturyzacji pełną parą. Od przyszłego roku wysokość dopłat bezpośrednich będzie zależała od spełniania tych wymogów. A dokładnie chodzi o: przestrzeganie norm dobrej kultury rolnej, identyfikacji i rejestracji zwierząt, oraz wymagań związanych z ochroną środowiska. Teoretycznie dwa pierwsze obszary nie powinny sprawić rolnikom problemu, ponieważ przepisy obowiązują od dawna. Nie trudne do spełnienia będą także wymagania ochrony środowiska.

Kontrolowanych będzie zaledwie 1% rolników, którzy ubiegają się o dopłaty bezpośrednie, dotacje z programów rolnośrodowiskowych oraz na zalesianie. Przestrzeganie zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt będzie zaś sprawdzane u jednej dziesiątej hodowców.

7. Dopłaty ONW

Prawie 300 milionów złotych dla blisko 200 tysięcy rolników. Ponad 1/3 rolników ubiegająca się o dotacje do Obszarów o Niekorzystnych Warunkach Gospodarowania ma już pieniądze na kontach.

Dodatkowe dopłaty przysługują rolnikom, których gospodarstwa mają gleby gorszej jakości leżące na obszarach górskich lub słabo zaludnionych. W zależności od warunków klimatycznych i ukształtowania terenu jest to od blisko 200 do ponad 300 złotych do każdego hektara. Przy czym pełne stawki przysługują tylko dla tych rolników, których gospodarstwa nie przekraczają 50 hektarów. O dopłaty ONW ubiega się 755 tysięcy rolników. Na wypłatę wszystkich dotacji Agencja Restrukturyzacji ma czas do końca czerwca.

8. Dopłaty bezpośrednie za 2008 rok

Do tej pory ARiMR przekazała na konta bankowe 321,4 tys. rolników ponad 1,51 mld zł dopłat bezpośrednich za 2008 rok.. Jeszcze w grudniu ARiMR planuje wypłacić pieniądze z tego tytułu ponad 850 tys. rolników.

Realizację dopłat bezpośrednich za 2008 r. Agencja rozpoczęła 1 grudnia br., zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi. Dopłaty obszarowe w pierwszej kolejności przekazywane są na konta bankowe rolników z 89 powiatów dotkniętych tegoroczną suszą. W sumie ponad 1,42 miliona polskich rolników z tytułu dopłat bezpośrednich i uzupełniających za 2008 rok dostanie około 9,3 mld zł.

Niemal co czwarty uprawniony rolnik otrzymał już płatności cukrowe za 2008 r. Agencja do 8 grudnia wypłaciła z tego tytułu pieniądze około 14,5 tys. plantatorów buraków, na łączną kwotę 92,3 mln zł. O płatność cukrową ubiegało się w tym roku około 60 tys. rolników. Całkowita koperta finansowa przeznaczona na płatności cukrowe za 2008 r. wynosi około 498,2 mln zł.

Wnioski o przyznanie płatności obszarowych, w tym cukrowych, za 2008 r. można było składać w biurach powiatowych od 15 marca do 15 maja, a ostateczny termin minął 9 czerwca, lecz wtedy za każdy dzień roboczy opóźnienia rolnikowi potrącano był 1% z należnych dopłat obszarowych.

9. Wypłata ONW

Ponad 230 tys. rolników, którzy ubiegali się w tym roku o wsparcie z tytułu prowadzenia działalności rolniczej na terenach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, otrzymało już dopłaty ONW. Do 8 grudnia Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przelała na ich konta ok. 363,5 mln złotych.

O płatności z tytułu ONW w 2008 r. ubiegało się około 760 tys. rolników. Realizację tych dopłat Agencja rozpoczęła od połowy listopada br. W poprzednich latach ARiMR przystępowała do realizacji tych dopłat w grudniu, wraz z płatnościami bezpośrednimi.

Jeszcze w grudniu br. dopłaty ONW ma otrzymać większość rolników, którzy ubiegali się w tym roku o wsparcie finansowe działalności rolniczej na terenach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

10. Rekompensaty rybackie – ciąg dalszy

ARiMR przekazała na konta bankowe 26 armatorów rybackich około 2 mln zł z tytułu rekompensat za tymczasowe zawieszenie działalności połowowej. W sumie, ARiMR podpisała do 8 grudnia br., z rybakami 626 umów o przyznanie takich rekompensat w łącznej wysokości 49 mln zł.

Większość rybaków zainteresowanych otrzymaniem rekompensat za zawieszenie działalności połowowej ma już podpisane umowy z ARiMR. Jeszcze w zeszłym tygodniu dziennie do punktów w których zawierane są umowy przychodziło nawet 100 armatorów.

Umowy można nadal podpisywać w siedzibach Oddziałów Regionalnych: Pomorskim, Zachodniopomorskim i Warmińsko-Mazurskim oraz w biurach powiatowych w powiatach leżących w nadmorskim pasie, jak również po raz pierwszy podpisywanie umów umożliwiono w kilku dodatkowych punktach zlokalizowanych w miejscach położonych w pobliżu portów o największej ilości zarejestrowanych statków, usprawniając tym samym możliwość skorzystania z pomocy.

Umowy podpisywane mogą być do końca bieżącego roku. Jednakże osoby, które chciałyby otrzymać środki jeszcze w tym roku powinny podpisać umowę do połowy grudnia.

Środki finansowe na rekompensaty w ramach „Pomocy publicznej z tytułu tymczasowego zaprzestania połowów” pozwalają zawrzeć umowy ze wszystkimi armatorami, którzy nie będą prowadzić połowów w okresie dowolnie wybranych 60 dni w okresie od 1 października do 31 grudnia 2008.

11. Inwestycje w gospodarstwach rolnych

Do 4 grudnia 2008 r. ARiMR podpisała z ponad 2 tys. rolników umowy o przyznanie pomocy finansowej na modernizację gospodarstw rolnych, a do Agencji zdążyło wpłynąć już 516 wniosków o dokonanie przelewów pieniędzy na konta rolników, którzy zrealizowali w całości lub w części inwestycje założone w tzw. biznesplanie. Wnioski o płatność wystawione przez rolników opiewają na kwotę blisko 57 mln zł.

Warto dodać, że w listopadzie ubiegłego roku rolnicy złożyli ponad 18 tysięcy wniosków o przyznanie pomocy finansowej na modernizację gospodarstw, występując w sumie o dofinansowanie w wysokości 624,5 mln euro (2,36 mld zł). Oznaczało to, że wielu wnioskodawców odejdzie „z kwitkiem”, bo w ubiegłym roku na wypłaty przewidziano kwotę tylko 360,2 mln euro (1,36 mld zł). Po prostu został podwojony limit środków na pierwszy nabór. Dzięki temu wszyscy chętni rolnicy, którzy złożyli prawidłowo wypełnione wnioski, mogą otrzymać pomoc o jaką wystąpili.

Obecnie wszystkie złożone wnioski są już po przeprowadzonej preselekcji, a prawie połowa z nich przeszła pełną kontrolę ich kompletności i zgodności z zasadami przyznawania pomocy określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa. Kontrolerzy sprawdzają m.in. czy wysokość pomocy, o którą ubiega się rolnik nie przekracza wyznaczonego limitu, a także oceniają wnioski pod kątem celowości ekonomiczno-technicznej. Weryfikuje się wnioski też pod kątem wydania środków na inwestycje zgodne z planem rozwoju gospodarstwa oraz planem finansowym lub zestawieniem finansowo-rzeczowym, które rolnik dołączał do wniosku o przyznanie pomocy finansowej na modernizację swojego gospodarstwa. Jednym ze sposobów weryfikacji takich wniosków o płatność, jest przeprowadzenie kontroli na miejscu, w gospodarstwie, w którym rolnik realizuje inwestycje. Pozytywny wynik takiej kontroli, umożliwi wypłacenie przez ARiMR, zgodnie z umową o przyznaniu pomocy finansowej, należnych rolnikowi pieniędzy. Niestety kontrole wykazały, że większość wniosków z powodu pośpiechu przy ich składaniu zawierała liczne braki i błędy, które trzeba poprawić.

Wielu umów nie zostało też jeszcze podpisanych z innego powodu. Otóż, ponieważ od przyjęcia wniosków na wsparcie modernizacji gospodarstw minął rok i plany rolników mogły się zmienić Minister Rolnictwa Marek Sawicki specjalnym rozporządzeniem umożliwił od 30 września dokonywanie zmian w zakresie planu finansowego lub zestawienia rzeczowo-finansowego inwestycji, której dotyczył wniosek. Zmiany te nie mogą powodować zwiększenia kwoty pomocy określonej we wniosku. Zmian można dokonać do momentu podpisania umowy z ARiMR. Wprowadzenie takich zmian niestety jednak wydłuża czas zakończenia rozpatrywania wniosku i podpisania umowy o maksymalnie 4 miesiące.

W związku z tym, że bardzo wielu rolników jest jeszcze zainteresowanych otrzymaniem wsparcia na „Modernizację gospodarstw rolnych” Ministerstwo Rolnictwa i ARiMR planują na początku przyszłego roku ogłoszenie kolejnego naboru wniosków na to działanie.

Pomoc finansową z tego działania mogą otrzymać osoby fizyczne i osoby prawne prowadzące działalność rolniczą, - posiadacze gospodarstwa rolnego lub nieruchomości służącej do prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej.

Na działanie 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” przeznaczono w całym okresie programowania PROW 2007-2013 ponad 1,779 mld euro.

12. Plantacje orzecha

O pomoc finansową do plantacji orzechów może ubiegać się wnioskodawca, który spełnia kryteria dostępu, określone w PROW na lata 2004-2006 i PROW 2007-2013, a mianowicie:

1. jest właścicielem lub dzierżawcą gruntu,
2. gospodaruje na powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych ,
3. przygotuje i złoży potwierdzony przez doradcę wniosek o przystąpienie do programu wraz z 5-letnim planem działalności rolnośrodowiskowej,
4. zobowiąże się do stosowania Zwyczajnej Dobrej Praktyki Rolniczej (ZDPR) na całym obszarze gospodarstwa oraz obowiązków, wynikających z programu rolnośrodowiskowego przez okres 5 lat,
5. podejmie się prowadzenia szczegółowych zapisów, dotyczących gospodarowania i podstawowych danych dotyczących zwierząt, potrzebnych dla celów kontroli i monitoringu,
6. oświadczy, że posiada plan działalności rolno-środowiskowej, przygotowany dla jego gospodarstwa i potwierdzony przez doradcę.

W PROW 2004-06 zostało ustalone, że wnioskodawcy chcący uczestniczyć w programie są zobowiązani złożyć wniosek o przystąpienie do programu rolnośrodowiskowego wraz z odnośnymi załącznikami, określonymi w 9.6.9 Wdrożenia PROW oraz w Rozporządzeniu RM z dnia 20.07.2004 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U Nr 174, poz.1809 wraz z późniejszymi zmianami).

Podstawy udzielania pomocy finansowej zostały określone w Ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. Nr 229 poz.2273, wraz z późniejszymi zmianami).

Pomoc finansowa jest udzielana na podstawie Rozporządzenia RM z dnia 20.07.2004 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolno-środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt, objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. Nr 174, poz.1809 z późniejszymi zmianami) – wydanego na podstawie § 3 ust. 2 pkt. 1 w/w Ustawy.

Zgodnie z § 1 ust. 2 Rozporządzenia pomoc finansowa (płatność rolnośrodowiskowa) jest udzielana do wysokości limitu, stanowiącego równowartość w złotych kwoty euro przewidzianej w Planie.

Płatność rolnośrodowiskowa jest udzielana producentowi rolnemu, który prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych i zobowiąże się do realizacji pakietu rolnictwa ekologicznego, zgodnie z planem działalności rolno środowiskowej. Jest ona udzielana na wniosek producenta rolnego. Udzielana jest producentowi rolnemu do działek rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, użytkowanych jako grunty rolne, łąki lub pastwiska oraz jako sady.

Zgodnie z § 12 ust.1 cyt. wyżej Rozporządzenia do wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej dołącza się kopię części mapy ewidencji gruntów i budynków, z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, objętych wnioskiem oraz kopię certyfikatu zgodności, wymaganego przepisami o rolnictwie ekologicznym, albo dokument poświadczający, że gospodarstwo rolne znajduje się w okresie przedstawiania na

produkcję rolniczą metodami ekologicznymi, bądź też dokument poświadczający, że gospodarstwo rolne jest objęte planem kontroli, wydawane przez upoważnioną jednostkę certyfikującą. Rozporządzenie określa również zasady zmniejszenia oraz wstrzymania i zwrotu płatności rolnośrodowiskowej.

W odniesieniu do beneficjentów, korzystających ze wsparcia finansowego w ramach środków przeznaczonych na cele rolnośrodowiskowe jest stosowany monitoring. Kontrole na miejscu są przeprowadzane wg ściśle określonych zasad, wprowadzanych na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego i unijnego, które nie pozwalają na dowolność interpretacji stanu faktycznego, bowiem inspektorzy terenowi są zobowiązani do wykonania określonych czynności, zgodnych z procedurami i instrukcjami. Nakładają one wymóg wypełnienia wszystkich pól, określonych w protokole z czynności kontrolnych. W dokumencie tym znajdują się informacje o stanie upraw, jednakże ze względu na istniejące przepisy prawne, zaniedbania agrotechniczne (typu zachwaszczenia, zły stan sadzonek) nie mogą być traktowane jako nieprawidłowości i podlegać sankcjom, ponieważ obowiązujące normy prawne, związane z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej w żadnym z wymogów nie odnoszą się do zasad prowadzenia upraw ekologicznych.

Dopiero obecny rząd zajął się tą sprawą i po publikacji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2008 roku zmieniającego Rozporządzenie rolnośrodowiskowe zaistniała skuteczna możliwość sankcjonowania za brak zabiegów pielęgnacyjnych w uprawach prowadzonych metodami ekologicznymi.

Służby kontrolne ARiMR podczas kontroli na miejscu, dokonując klasyfikacji uprawy orzecha włoskiego kierują się następującymi zasadami:

Orzech włoski *Juglans regia* L. jest zaliczany do roślin sadowniczych na podstawie załącznika Nr 1 do ustawy o nasiennictwie. Na podstawie art. 57 tej ustawy do obrotu dopuszcza się „materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin sadowniczych wpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów państw członkowskich albo państw trzecich lub chronionych na podstawie przepisów o ochronie prawnej odmian roślin” a także „materiał szkółkarski CAC ” (*Conformitas agraria communitatis*), co oznacza, że sadzonki w sadzie powinny spełniać te kryteria. Jakość materiału siewnego określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych i winorośli są określone w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Elitarny i kwalifikowany materiał szkółkarski dla drzewek owocowych powinien spełniać minimalne wymagania jakościowe:

- wysokość powinna wynosić nie mniej niż 80 cm, mierzac od szyjki korzeniowej;
- średnica pnia powinna wynosić nie mniej niż 8 mm, mierzac na wysokości 10 cm powyżej miejsca uszlachetniania;
- powinny mieć korzeń główny i nie mniej niż 3 korzenie boczne albo wiązkę korzeni drobnych, albo korzenie przerastające całą objętość gleby w pojemniku.

W odniesieniu do drzew orzechowych kwalifikujących się do dopłat obszarowych, „termin „sad” oznacza jednolity i spoisty areał, obsadzony drzewami orzechowymi, nie przecięty przez inne uprawy bądź plantacje i zachowujący geograficzną ciągłość. Pojedyncze drzewa orzechowe lub jeden rząd takich drzew posadzonych wzdłuż dróg lub innych upraw nie są uważane za sad”.

Natomiast ustęp 2 tego artykułu określa, że „do dopłat obszarowych zapewnionych w art. 83 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003 kwalifikowane są tylko sady rodzące orzechy i spełniające warunki wymienione w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu w dniu do ustalenia zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 796/2004.” W tym artykule (ust. 3 i 4) określona została minimalna powierzchnia działki sadów na 0,10 ha a liczba drzew orzechowych na jeden hektar sadu nie może być mniejsza niż 50 drzew orzecha włoskiego. Przepis ustępu 4 zezwala Państwom Członkowskim na ustalenie minimalnej działki i zagęszczenie drzew na poziomie wyższym niż poziom ustalony w ust. 3, kierując się obiektywnymi kryteriami i mając na uwadze potrzebę uwzględnienia specyfiki analizowanych arealów oraz produkcji. MRiRW nie skorzystało z tej możliwości i przepis art. 15 stosuje się bezpośrednio.

Artykuł 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1973/2004 został zmieniony rozporządzeniem Komisji (WE) nr 263/2006 z dnia 15 lutego 2006 r. zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 796/2004 i (WE) nr 1973/2004 w odniesieniu do orzechów. Najistotniejsze zmiany to inne zdefiniowanie powierzchni uprawnionej, że do płatności obszarowych przewidzianych w art. 83 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003 kwalifikują się jedynie działki rolne obsadzone drzewami orzechowymi spełniające warunki, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu w dniu ustalonym zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 796/2004 oraz dopuszczenie do płatności także sadów orzechowych w okresie dojrzewania (dorastania do owocowania) poprzez rezygnację z określenia, że kwalifikowane są tylko sady rodzące orzechy.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) Nr 1782/2003 został określony maksymalny poziom pomocy wspólnotowej w ramach limitu pułapu obliczonego przez pomnożenie liczby hektarów krajowych powierzchni gwarantowanych, która została określona na 4200 ha, przez średnią kwotę wynoszącą 120,75 EUR. Przepis powyższy pozwolił na włączenie uprawy orzecha włoskiego i leszczyny do płatności uzupełniającej do powierzchni upraw. Warunkiem przyznania tej pomocy jest prowadzenie działalności rolniczej zdefiniowanej w art. 2 punkt c) wyżej wymienionego rozporządzenia Rady, że „działalność rolnicza” oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, włączając w to zbiory, dojenie, chów zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt dla celów gospodarczych, lub utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, zgodnie z art. 5.”

Uwzględniając fakt, że warunkiem przyznania płatności rolnośrodowiskowej jest prowadzenie działalności rolniczej zgodnie z zasadami zwykłej dobrej praktyki rolniczej, a zasady dobrej praktyki rolniczej określają minimalny, niepłatny poziom odniesienia w programie rolnośrodowiskowym i wymogi te nie mogą być niższe niż zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, to w ramach wariantu uprawy sadownicze w tym jagodowe dla sadu orzecha włoskiego, kwalifikowane będą obszary na których jest co najmniej 50 drzew orzecha włoskiego o wysokości co najmniej 80 cm i podstawowe zabiegi uprawowe (pielęgnacja, w tym i koszenie międzyrzędzi) będą wykonywane co najmniej raz w roku. Dla upraw założonych z siewu, tak długo jak siewki nie osiągną wysokości 80 cm, pomoc nie będzie przyznawana. Za okres przestawiania będą uznawane trzy kolejne lata o ile sad orzechowy będzie istniał na gruncie zgłoszonym po raz pierwszy do płatności rolnośrodowiskowej.

Należy zaznaczyć, że ARiMR jako Agencja płatnicza nie ma obowiązku rejestrowania zrealizowanych płatności do poziomu poszczególnych gatunków upraw. W okresie realizacji programu w latach 2004 - 2006 najniższym poziomem wyodrębniania płatności był pakiet „rolnictwo ekologiczne”.

W nowym okresie programowania 2007-2013, zgodnie z wymogami sprawozdawczości na potrzeby Komisji Europejskiej, najniższym poziomem rejestracji wydatków będzie grupa

upraw, czyli wariant w programie rolnośrodowiskowym, co nadal w systemach informatycznych nie będzie umożliwiać uzyskania bezpośredniej odpowiedzi, jakie kwoty zostały wyasygnowane na dany gatunek uprawy.

Poniższa tabela obrazuje szacunkowy poziom środków finansowych wypłaconych przez ARiMR w latach 2006 i 2007 za realizację programu rolnośrodowiskowego.

Rok gospodarczy	Kwoty wypłacone za realizację			
	Programu rolno- środowiskowego (wszystkie pakiety)	w tym:		
		Pakiet rolnictwo ekologiczne	Uprawy warzywne	orzech włoski
2006	484.562.318,12 zł	121.656.966,15 zł.	1.170.315,40 zł	16.011.072,20 zł
	100 %	25,11%=100% dla rolnictwa ekologicznego	0,24%, ale 0,96% w rolnictwie ekologicznym	3,30%, ale 13,16% w rolnictwie ekologicznym
2007	699.053.223,09 zł	182.258.710,75 zł.	1.499.761,40 zł	55.599.916 zł
	100%	26,07% = 100% dla rolnictwa ekologicznego	0,21%, ale 0,82% w rolnictwie ekologicznym	7,95%, ale 30,51% w rolnictwie ekologicznym

Zawarte w tabeli kwoty wypłaconych środków finansowych za 2006 i 2007 rok dla całego programu rolno-środowiskowego i pakietu „rolnictwo ekologiczne”, opierają się na wydatkach poniesionych do 10.10.2008 roku z uwzględnieniem zwrotów i windykacji do zapotrzebowania nr 76/2008 na dzień 17.10.2008 roku.

Dopłaty do plantacji orzecha wyglądają następująco. Rolnik, który złożył wniosek i podjął zobowiązanie w takim wariantcie Programu Rolnośrodowiskowego finansowanego z Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2004 -2006 otrzymuje przez pierwsze trzy lata 1800 zł/ha, a przez następne dwa 1540 zł/ha. Po trzech latach kontynuowania swojego zobowiązania rolnośrodowiskowego ma on możliwość zmiany warunków na obowiązujące w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2007 -2013). W przypadku korzystania przez rolnika z wariantu rolnictwa ekologicznego dotyczącego plantacji orzecha, finansowanego z nowego PROW 2007 – 2013, stawki te są niższe niż w poprzednim okresie (2004 -2006) i wynoszą przez pierwsze trzy lata 650 zł/ha, a w kolejnych dwóch latach 800 zł/ha.

W roku 2006 wydatki finansowano z programu EFOiGR, natomiast za rok 2007 z EFOiGR wypłacono niewielką część środków, natomiast znacznie większą część wypłacono już z budżetu EFRROW. Kwoty wypłat do powierzchni upraw orzecha włoskiego i warzyw opierają się na szacunkach z powierzchni zadeklarowanych do płatności we wnioskach rolników. Z wniosków wynika, że powierzchnie takich plantacji orzecha zajmują nieco ponad 31 tysięcy ha.

Na mocy Ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności ARiMR tworzy i prowadzi krajowy system ewidencji producentów, gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Wraz z wpisem do ewidencji producentów jest nadawany niepowtarzalny numer identyfikacyjny.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Agencja corocznie typuje do kontroli co najmniej 5% wniosków, które podlegają kontroli na miejscu. Typowanie do kontroli na miejscu podlega określonym regułom i dzieli się na typowanie metodą analizy ryzyka, losowo i jest uzupełniane typowaniem manualnym, przy czym typowanie metodą analizy ryzyka i losowo nie może być mniejsze niż 3/4 wytypowanych wniosków.

W latach 2004-2007 dane dotyczące wniosków rolno-środowiskowych złożonych i wytypowanych do kontroli na miejscu były następujące:

- Rok 2004 - 3550 wniosków złożonych, wytypowanych do kontroli 217 rolników,
- rok 2005 - 23435 wniosków złożonych, wytypowanych do kontroli na miejscu 1297 rolników,
- rok 2006 - 44762 wnioski złożone, wytypowanych do kontroli na miejscu 2494 rolników,
- rok 2007 - 69614 wniosków złożonych, wytypowanych do kontroli 3859 rolników.

Powyższe dane dotyczą rolników typowanych z powodu uczestnictwa w programie rolnośrodowiskowym. Nie prowadzi się odrębnego typowania z powodu jednej uprawy (upraw sadowniczych w tym jagodowych). Powyższe dane nie obejmują kontroli. Warto dodać, że organy które przyznają certyfikaty gospodarstwom ekologicznym prowadzą corocznie kontrole w 100% takich gospodarstw.

13. Producenci rolni

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaci w tym roku swoim beneficjentom z sektora rolno-spożywczego w formie płatności bezpośrednich i wsparcia z PROW 2007-2013 około 20 mld zł. Z tego już do 24 listopada br. Agencja wypłaciła z tytułu dopłat bezpośrednich około 10 mld zł a z PROW 2007-2013 ponad 4,019 mld zł na realizację nowo uruchomionych działań i sfinansowanie zobowiązań wnioskujących z programów wdrażanych w latach 2004-2006.

Producentom prowadzącym działalność rolniczą na terenach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ARiMR wypłaciła za 2007 r. tzw. dopłaty ONW łącznie na kwotę ponad 1,342 mld zł. Do 24 listopada Agencja przekazała rolnikom na konta bankowe blisko 36,5 mln zł z tytułu dopłat ONW naliczonych za 2008 rok.

Do 24 listopada ARiMR wypłaciła z PROW 2007-2013 ponad 120 mln zł młodym rolnikom, którzy złożyli w tym roku wnioski o przyznanie wsparcia z działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom. Premie takie otrzymało już ponad 2400 rolników. Wnioski na to działanie są nadal przyjmowane. Do 17 listopada br. Oddziały Regionalne Agencji przyjęły w skali kraju 6064 wniosków od rolników o przyznanie premii ułatwiającej start zawodowy młodym rolnikom. Złożone dotychczas wnioski w największym stopniu wykorzystują limity środków przyznane na ten rok w województwach: kujawsko-pomorskim – 74,33%, podlaskim – 67,49%, wielkopolskim – 64,62% i mazowieckim – 62,14%. W tym roku ARiMR może przeznaczyć na wypłacanie premii ułatwiających start młodym rolnikom ponad 554 mln zł, a w całym okresie realizacji PROW 420 mln euro. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2007 r. nr 200, poz.1443 oraz Dz.U. z 2008 r. nr 24, poz. 147), każdy Oddział Regionalny przyjmował będzie wnioski przez następny dzień roboczy po dniu, w którym złożone wnioski wyczerpią wojewódzki limit środków w co najmniej 120%, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2008 r.

Blisko 1,7 tys. rolnikom, którzy ubiegali się w 2007 r. o pomoc na zalesianie gruntów rolnych i przeprowadzili prace zalesieniowe, Agencja wypłaciła ponad 51,4 mln zł, jako rekompensatę za poniesione koszty zalesienia. Wsparcie otrzymali beneficjenci, którzy wykonali prace zalesieniowe i złożyli oświadczenia o ich przeprowadzeniu zgodnie z planem przygotowanym przez leśniczego. O pomoc na zalesianie gruntów ubiegało się w pierwszym roku wdrażania PROW 2007-2013 ponad 2,6 tys. rolników. W 2008 roku biura powiatowe ARiMR przyjmowały wnioski na zalesianie gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne od 1 sierpnia do 30 września. W skali kraju złożono w sumie ponad 2,1 tys. wniosków, w których rolnicy ubiegają się o pomoc na zalesienie około 4,8 tys. ha. Tej grupie rolników pomoc finansowa będzie wypłacana po przeprowadzeniu prac zalesieniowych i złożeniu stosownych oświadczeń. Dla ponad 8,4 tys. rolników, którzy zalesili grunty w latach 2004-2006, ARiMR, wypłaciła ze środków PROW 2007-2013 z tytułu premii zalesieniowych kwotę w wysokości 67,2 mln zł.

Ponad 21,5 tys. rolników wystąpiło w tym roku o przyznanie pomocy finansowej na programy rolnośrodowiskowe, które zamierzają realizować w swoich gospodarstwach. Otrzymają oni wsparcie po wdrożeniu w swoich gospodarstwach przedsięwzięć służących ochronie środowiska lub zachowaniu rodzimych ras zwierząt. Rolnikom, którzy kontynuują takie przedsięwzięcia pojęte w latach 2004-2006 ARiMR wypłaciła w tym roku ponad 677 mln zł.

Grupom producentów rolnych, które powstały w latach 2004-2006, Agencja wypłaciła w br. do 24 listopada ponad 13,23 mln zł, a tworzonym w ostatnich dwóch latach – ok. 7 mln zł.

Na wypłatę rent strukturalnych ARiMR przeznaczyła w tym roku do 24 listopada ponad 1,081 mld zł, z tego ponad 1 mld zł na renty jakie otrzymali rolnicy w latach 2004-2006, a blisko 80 mln zł na renty przyznawane z nowego PROW.

Kolejnym zobowiązaniem z lat poprzednich, które Agencja finansuje i finansować będzie przez najbliższe lata z PROW 2007-2013, jest wsparcie wypłacane gospodarstwom niskotowarowym. ARiMR wydała w br. na to wsparcie ponad 640 mln zł.

W sumie Agencja realizuje już z PROW 2007-2013 płatności z 6 działań oraz rozpoczyna właśnie wypłatę wsparcia dla rolników, którzy ubiegali o dofinansowanie na „Modernizację gospodarstw rolnych”. Wnioski złożone o przyznanie dofinansowania z działań „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” zostały poddane preselekcji i są rozpatrywane. Ponadto ARiMR finansuje z PROW zobowiązania wynikające z 5 działań wdrożonych w latach 2004-2006.

Od 1 grudnia ARiMR wypłaca rolnikom, zgodnie z unijnymi przepisami, dopłaty bezpośrednie za 2008 r. O takie dopłaty ubiegało się w tym roku ponad 1,42 mln rolników, spośród nich około 850 tys. otrzyma pieniądze jeszcze w grudniu. W pierwszej kolejności dopłaty te otrzymają rolnicy z 89 powiatów dotkniętych tegoroczną suszą.

14. Dopłaty do siewu

Rolnicy, którzy zużywają do siewu wysokiej jakości materiał tak zwany elitarny lub kwalifikowany mogą ubiegać się o dotacje z programu „de minimis”. Jest to 7 i pół tysiąca euro do wykorzystania przez 3 lata.

Wnioski o przyznanie pomocy można składać osobiście lub wysłać pocztą. Trzeba jednak pamiętać, że od 1 go grudnia obowiązuje nowy formularz. Nie można także zapomnieć o niezbędnych załącznikach. Podstawowym załącznikiem jest faktura zakupu materiału siewnego o kategorii kwalifikowany lub elitarny lub dokument wydania z magazynu. Dodatkowo należy złożyć także oświadczenie o wysokości

otrzymanej pomocy de minimis w ostatnich trzech latach. Wnioski o dopłaty do zbóż ozimych można składać do połowy lutego.

15. Premia dla młodych

50 tysięcy złotych premii ma zachęcić młodych ludzi do tego aby wiązali swoją przyszłość z rolnictwem. Niestety nie wszyscy mogą z tego skorzystać, ponieważ zastrzeżono przepisy w tym działaniu.

Fakt rozpoczęcia działalności rolniczej jest definiowany nie tylko poprzez nabycie gospodarstwa rolnego czy wejście w posiadanie zwierząt gospodarskich lecz również brany jest pod uwagę udział wnioskodawcy w programach pomocowych.

Po premię dla młodych rolników z nowej edycji programu zgłosiło się ponad 6 tysięcy rolników. Prawie połowa dostała już pieniądze. Jedna dziesiąta wniosków została odrzucona. Dokumenty można składać do końca grudnia. Nowy nabór wniosków będzie ogłoszony w przyszłym roku.

16. Dorsze – stop

Na konta rybaków spływają już pieniądze za wstrzymanie połowów dorszy. Do tej pory Agencja Restrukturyzacji wydała blisko 44 miliony złotych. Na ubieganie się o odszkodowania polscy armatorzy mają czas do końca roku.

Według Agencji do tej pory rekompensaty otrzymało 557 armatorów. To ponad 3/4 wszystkich ubiegających się o odszkodowania rybaków. Lista nie jest jeszcze zamknięta, dlatego składanie wniosków wciąż jest możliwe. W ramach pomocy publicznej, za tymczasowe zawieszenie połowów dorszy przez 60 dni, między 1 października a końcem grudnia tego roku, Agencja wciąż podpisuje umowy z rybakami. Wnioski trzeba składać w trzech oddziałach regionalnych w województwach: pomorskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim.

Większość rybaków zainteresowanych otrzymaniem rekompensat podpisała już odpowiednie umowy. Do tej pory zrobiło to ponad 700 armatorów na łączną kwotę prawie 55 milionów złotych. Agencja spodziewa się jednak napływu kolejnych wniosków w ostatnich dniach tego roku.

VI. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. Konferencja rybacka

W dniu 3 grudnia 2008 r. odbyła się konferencja rybacka nt. „Projektowane zmiany w ustawie o rybactwie śródlądowym a nowa rzeczywistość”.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Warszawie i Poznaniu, Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, Wydziału Ochrony Środowiska i Rybactwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz pracownicy Urzędów Marszałkowskich z całej Polski, zajmujący się tematyką rybacką.

Przedstawiono na niej projekt nowej ustawy o rybactwie śródlądowym, który obecnie został przesłany do konsultacji społecznych. Zaletą proponowanych zmian jest przeniesienie

kompetencji na szczeblu województwa. Z zarządu województwa na marszałka województwa mają być przeniesione kompetencje w zakresie kontroli prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, składania wniosku o ukaranie w trybie kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i udzielania zezwoleń na odstępstwa od zakazów połowu ryb.

Zaprezentowano także zasady na jakich funkcjonować ma IV oś Programu Operacyjnego Ryby 2007-2013: „Wspieranie zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego”. W ramach tego działania powstać mają Lokalne Grupy Rybackie, które przyczynią się do aktywizacji społeczności obszarów zależnych od rybactwa poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych z określonego obszaru do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw. Marszałek województwa ma nadzorować LGR a samorząd województwa ma pełnić funkcję instytucji pośredniczącej. Na finansowanie osi IV PO Ryby zaplanowano środki w wysokości 313 mln. euro.

Następnym tematem spotkania było przedstawienie założeń merytorycznych do planu zarządzania zasobami węgorza, którego celem jest zmniejszenie śmiertelności tego gatunku poprzez zwiększenie szansy spłynięcia do morza 40% dojrzałej populacji tej ryby. Cel ten ma być osiągnięty przez udrażnianie szlaków migracji ryb. Jednocześnie proponuje się redukcję nakładu połowowego poprzez ustanowienie okresu ochronnego węgorza, ujednoczenie jego wymiaru ochronnego i poprawę selektywności narzędzi rybackich, wprowadzenie limitu dziennego dla wędkarzy, redukcję presji kormorana czarnego oraz ograniczenie kłusownictwa.

2. Konferencja ekologiczna

W dniach 15 – 16 grudnia 2008 roku odbyła się konferencja ekologiczna nt. „Rolnictwo Ekologiczne – stan obecny i perspektywy rozwoju w aspekcie możliwości wsparcia produkcji ekologicznej do 2013 roku oraz organizacji rynku produktów ekologicznych w województwie warmińsko-mazurskim”.

Celem nadrzędnym konferencji była promocja i upowszechnianie rolnictwa ekologicznego w regionie warmińsko-mazurskim, w tym przetwórstwa ekologicznego. Na konferencji omówiono zagadnienia dotyczące stanu, perspektyw rozwoju rolnictwa ekologicznego w województwie warmińsko-mazurskim ze szczególnym uwzględnieniem organizacji rynku produktów ekologicznych oraz możliwości wsparcia produkcji ekologicznej do 2013.

Skierowana ona była do producentów i przetwórców prowadzących produkcję rolną metodami ekologicznymi, służb doradztwa rolniczego, przedstawicieli instytucji działających na rzecz rolnictwa.

Zaproszeni na konferencję przedstawiciele przetwórci ekologicznych podzielili się z uczestnikami wiedzą i doświadczeniem w zakresie przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego.

Biuletyn opracowano na podstawie danych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- oraz informacji prasowych.